

ለክቡር ዶ/ር ሚልኬሳ ጃገማ

ለአምራች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ዋና ዳይሬክተር

አዲስ አበባ

**ጉዳዩ :- የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም
ድረስ ያለውን ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት ይመለከታል**

በርዕሱ የተጠቀሰውን መ/ቤት ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን
2014ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ የኦዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 6 ገጽ የኦዲት ሪፖርት
እና 18 ገጽ የሂሳብ ሪፖርቶች በድምሩ 24 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን
መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከማክበር ሰላምታ ጋር!

ግልባጭ

ለቆዳና ቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ምርምር ማእከል

6 ገጽ ሪፖርት ከ18 ገጽ አባሪ ጋር

አዲስ አበባ

**የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት
ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም
ድረስ ያለውን ሂሳብ አዲት ሪፖርት**

**መጋቢት 2015 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት

ከሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ

ኦዲት ሪፖርት

የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ በጀት በፋይናንስ አዋጁ፣ ደንቡ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሰረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሰረት መያዙንና የመንግሥት ሃብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የቀድሞው የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት ሥራ አመራር ሲሆን፤ የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ኃላፊነት ነው።

ኦዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና ኦዲተርን የኦዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የኦዲት ደረጃዎች መከተል ኦዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ/የኦዲት አስተያየት/ ለመስጠት ያስችለናል።

ኦዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ለወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት በቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁ የሂሳብ ሪፖርቶች፡-

- ◆ የሂሳብ ማመዛዘኛ፤
- ◆ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ◆ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፤

ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

የቀድሞው ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የሐምሌ 1 ቀን 2013 ዓ.ም እስከ መጋቢት 30 ቀን 2014 ዓ.ም ድረስ ያለውን ሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት ቆዳና የቆዳ ውጤቶች ኢንዱስትሪ ልማት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፣ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ህጋዊነትን ያልተከተሉ ጉዳዮች (Compliance Matters)፤

1. የሚኒስትሮች ምክር ቤት ግንቦት 25 ቀን 2009 ዓ.ም የፌዴራል መንግስት የ2010 በጀት አመት የበጀት ሰነዶችን በመገምገም ባስተላለፈው ውሳኔ መሰረት የመንግስት በጀት ውጤታማ እና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መልኩ እንዲተገበር የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ሚኒስቴር በየመ/ቤቱ በተመደበው በጀት ላይ ወጪ የሚቀነስበትን አማራጭ አይቶ ለእያንዳንዱ መ/ቤት ማሳወቅ እንደለበት ወስኗል። ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩት መ/ቤቱ በዚህ መሰረት ተፈጻሚ መሆኑን ለማጣራት በናሙና ኦዲት ሲደረግ፣ መንግስት ለሰራተኞች የፕብሊክ ሰርቪስ ማመቻቸቱ ይታወቃል ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ የሚገኘው የፕብሊክ ሰርቪስ ከሚቆምበት ቦታ ወደ ውስጥ የገባ በመሆኑ የራሱን ሰርቪስ መጠቀም አስገዳጅ ቢሆንም በቀላል ብልሽት የቆመ 1 ትልቅ ሰርቪስ መኪና 4-00072 እንዲሰጥ ማድረግ ሲገባ ለሰራተኞች ሰርቪስ የሚሆን ከሰኞ እስከ አርብ በሳምንት ለ5 ቀን እና በወር ለ22 ቀን በየቀኑ ብር 3200 ለቱታ ከኒሳ ደረጃ 2 መለ/እና/የህዝብ ማመላለሻ ባለ ንብረቶች ማህበር በድምሩ ብር 480,000 በመክፈሉ ለተጨማሪ ወጪ መዳረጉ በኦዲቱ ወቅት ታውቋል። በተጨማሪም የሰልዳ ቁጥር 4-01774 ብሉ በርድ አውቶቢስ ሰርቪስ መስራት እየቻለ ሹፌር የለም በማለት ለ7 ወር አገልግሎት መስጠት እየቻለ የቆመ መሆኑ፤
2. በበጀት ዓመቱ የተፈጸሙ ግዥዎች በሚመለከተው ኃላፊ የሚጸድቁ መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና ኦዲት ሲደረግ ኢንስቲትዩቱ በቀን 20/3/2014 የወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 12824 ብር 74,490.26 እና በቀን 3/2/2014 የወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 11624 ብር 82,269.18

አጠቃላይ በድምር 156,759.44 በሚመለከተው ኃላፊ ቀርቦ ሳይፈቀድ የተፈፀመ ግዥ መሆኑ፤

3. በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32 እንዲሁም በፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 መሰረት ለግዥ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ፤ በመመሪያ ቁጥር 4/2003 መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሠራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያሳያል፡፡ በተጨማሪም በመመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 5/መ ተሰብሳቢ ሂሳብ በቂ ማስረጃ ሲቀርብለት ብቻ በተሰብሳቢ ሂሳብነት መያዝ ያለበት ሆኖ የተሰብሳቢ ሂሳብ ክምችት እንዳይፈጠር ቁጥጥር ማድረግ እንደሚገባ ተመልክቷል፡፡ ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ ተሰብሳቢ ሂሳብ በወቅቱ የሚሰበሰብ ወይም የሚወራረድ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፤ በበጀት ዓመቱ መጨረሻ ከሚታየው ተሰብሳቢ ሂሳብ ውስጥ በሂሳብ መደብ 5217205 ብር 3,133,858.88 ለአቅራቢዎች የተከፈለ ከአመስት ዓመት እስከ አስር ዓመት ሳይወራረድ የቆየ መሆኑ፤

ታውቋል፡፡

II. ትኩረት ሊሰጥባቸው የሚገባቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

1. የኢንስቲትዩቱ ማኔጅመንት የስልክ አገልግሎት አፈቃቀድና አጠቃቀም የውስጥ አሰራር በተለያዩ ቀናቶች /ወራቶች ዓ.ም የስልክ ተመን በፀደቀው መሠረት፤ የስልክ ክፍያዎችን እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ በናሙና ኦዲት ሲደረግ በውስጥ መመሪያ ከጸደቀው የቀጥታ ስልክ ወርሀዊ ተመን በላይ በድምሩ ብር 4,310.07 በብልጫ ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

II. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. የኢንስቲትዩቱ የንብረት አስተዳደር በመንግሥት የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 እና በተጨማሪም ይህንኑ ለማስፈጸም በወጣው የመንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 መሰረት የሚፈጸም መሆኑን ለማረጋገጥ ለናሙና ኦዲት ሲደረግ በንብረት አስተዳደሩ ላይ ተገቢው የቁጥጥርና የክትትል ሥራ ባለመሰራቱ ቀጥሎ የተመለከቱት የአሰራር ክፍተቶች ታይተዋል፡፡

በመጋዘን ቁጥር 2 የሚገኙ ዕቃዎች በተመለከተ

- ☞ Rayt Gluse ብዛት 5 መቼ እንደተገዛ የማይታወቅ ቢን ካርድ የሌለው የሚወገድ መሆኑ፤
- ☞ በ2012 ዓ.ም የተገዛ p.p pipe ብዛት 126 በመጋዘን የሚገኝ መሆኑ፤
- ☞ በ4/4/2011 ዓ.ም የተገዛ Elbow ½ ብዛት 50 እና Elbow «2» ብዛት 16 የሚገኝ መሆኑ፤
- ☞ የተለያዩ አይነት ብዛት 69 የሚሆኑ የፕሪንተር ቀለሞች አገልግሎት ሳይሰጡ ለረጅም ጊዜ ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑ፤
- ☞ በኮንቴይነር ውስጥ ያሉ የሚወገዱ ዕቃዎች ያገለገለ Ups ብዛት 43 ፣ compiuter ብዛት 37 እንዲሁም printer ብዛት 20 የሚገኝ መሆኑና እንዲሁም ንብረቱን የያዘው ኮንቴይነር ያለ አግባብ የተቀመጠ ለብልሽት አፈር ላይ እንደተቀመጠ በተደጋጋሚ በ2012 እና በ2013 ዓ.ም የተፃፈ ቢሆንም ምንም አይነት እርምጃ ያልተወሰደ መሆኑ፤
- ☞ የሰሌዳ ቁጥር 4-07685 ፣ 4-02088 እና 4-00072 በኢንስቲትዩት ግቢ ውስጥ ቆመው የሚገኙ መሆኑን፤

በመጋዘን ቢሮ ቁጥር 3 የሚገኙ ዕቃዎች በተመለከተ

- ☞ በ2002 ዓ.ም Hand hole gaskir ብዛት 1 እና Flag Valve ብዛት 1 የሚገኝ መሆኑ ፤
- ☞ 2002 tie rod ብዛት 1 በ2006 silencer ብዛት1 እንዲሁም on off valve ብዛት 1 መጋዘን ውስጥ የሚገኝ መሆኑ፤

ለማወቅ ተችሏል፡፡

2. የፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር ለመደንገግ የወጣ አዋጅ ቁጥር 648/2001 ክፍል 10 አንቀጽ 58 የንብረት ጥበቃ፣ ቁጥጥር እና ማስወገድ ንዑስ አንቀጽ 1 “የመንግስት ንብረት በሚገባ የተመዘገበና የክትትል ስርዓት የተዘረጋለት” መሆን እንዳለበት አዋጁ ያዛል፡፡ በዚህ መሰረት ስለመሰራቱ ኦዲት ሲደረግ፤

- ☞ ኢንስቲትዩቱ ካሉት ቋሚ ንብረቶች አገልግሎት መስጠት የሚችሉ ተማሪዎች የሚማሩባቸው የስፌት ማሽኖች በቀን 30/03/2014 ዓ.ም ለጅማ ቴክኒክና ሙያ ት/ት/ስ/ኮሎጅ በተፃፈ በደብዳቤ መሰረት ለ6 ወር በትውስት የተሰጠ ቢሆንም ንብረቱ

በትክክል ስለመድረሱ የትውስት ገቢ ቅፅ ማረጋገጫ መላክ ሲገባው ያልቀረበ እና ንብረቱም ከተጠየቀው ጊዜ ገደብ በላይ የቆየ መሆኑ፤

☞ በቀን 20/10/2014 ዓ.ም ለኢትዮ ሌዘር ኢንዱስትሪ ኃ/የተ/የግ/ማህበር ሁለት አስፈላጊ የሆኑ ማሽኖችን Fileter press እና Reactor ማሽን በኢንስቲትዩቱ ስም የተሰራና ወጪውም በኢንስቲትዩቱ የተሸፈነ ሲሆን፤ በኃላፊዎች ፍላጎት ብቻ የመንግስት ንብረት ለግል ድርጅት በትውስት ተላልፎ የተሰጠ መሆኑ፤

3. የፌዴራል መንግሥት የተሸከርካሪዎች ስምሪት እና አጠቃቀም መመሪያ 32/2004ዓ.ም ክፍል 3 አንቀጽ 9/1 እና 2 መ/ቤቶች የተሸከርካሪዎችን የነዳጅ ፍጆታ ለመከታተል እና መዝግቦ ለመያዝ እንዲረዳቸው የተሸከርካሪዎች የኪ/ሜ ቆጣሪ ጌጅ የተሟላና በትክክል የሚሰራ መሆኑን በየጊዜው በመከታተል ማረጋገጥ እንዳለባቸውና እያንዳንዱ ተሸከርካሪ የፈጀውን የነዳጅ መጠን ከሸፈነው የኪ/ሜ መጠን ጋር እየተገናዘበ ተገቢው ሪፖርት በየወሩ መቅረብ እንዳለበት ያመለክታል፡፡ ይሁን እንጂ ኢንስቲትዩቱ በየወሩ የመኪናዎችን የነዳጅ አጠቃቀም በመመሪያው መሰረት ሪፖርት የማይደረግ መሆኑ፤ በተጨማሪም ኢንስቲትዩቱ ለሥራ ኃላፊዎች ተሸከርካሪ የመደበላቸው ሲሆን የሰው ሃብት ዳይሬክተር
4. ሆነው ሲያገለግሉ የነበሩት አቶ ባልቻ ንጉሴ ከጥር 2014 ጀምሮ ከሥራ ገበታቸው በገዛ ፈቃዳቸው የለቀቁ ቢሆንም በለቀቁበት የሥራ መደብ ላይ የተመደበ ሰው ሳይኖር ይገለገሉበት ለነበረው የሸከርካሪ ታርጋ ቁጥር 4-16621 ለግለሰቡ የተፈቀደውን በወር ብር 1000 ነዳጅ በመጠቀም በተለያየ ጊዜ በድምሩ ብር 9,000.00 ነዳጅ ተቀድቶ መገኘቱ፤
5. ባለፉት በጀት ዓመታት የሂሳብና የንብረት የኦዲት ግኝቶች ላይ በተሰጠው የኦዲት አስተያየት መሰረት እርምጃ የተወሰደባቸው መሆኑ ሲጣራ፡

እርምጃ ሊወሰድበት የሚገባ		እርምጃ የተወሰደበት			እርምጃ ያልተወሰደበት		
በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)	በገንዘብ መጠን	በቁጥር	በፐርሰንት (በ%)
1,096,589.94		96,589.94		9%	1,000,000.00		91%
	5		4	80 %		1	20%

በኦዲት አስተያየቱ መሰረት በገንዘብ ደረጃ ተመላሽ ሊደረግ ወይም ማስረጃ ሊቀርብለት ከሚገባው የገንዘብ መጠን ውስጥ በ9% ላይ እርምጃ የተወሰደ ሲሆን በ91% ላይ እርምጃ

እንዲወሰድ አልተደረገም፡፡ በቁጥር ደረጃ ከተገለጹት የአሰራር ክፍተቶች ውስጥ ደግሞ 80% ማስተካከያ የተደረገባቸው ሲሆን 20% ላይ ደግሞ እርምጃ አልተወሰደባቸውም፡፡ እርምጃ ያልተወሰደባቸው ግኝቶች ዝርዝርም ቀጥሎ ቀርቧል፡፡ ይኸውም፡-

I. የ2013 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ግኝቶች፤

1. የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ንፋስ ስልክ ቅርንጫፍ የሂሳብ ቁጥር 1000008627669 ብር 1,000,000.00 ለተከፈለ ክፍያ የተከፈተው የሂሳብ ቁጥር ክልሉ የከፈተው ሳይሆን የኢትዮጵያ ንግድ ስራዎች ኮርፖሬሽን ሂሳብ ቁጥር በመሆኑ እርዳታው በትክክል ለአማራ ክልል ስለመድረሱና ገንዘቡ ለታለመለት አላማ ስለመዋሉ የሚገልፅ ማስረጃ ለኢንስቲትዩቱ ያልቀረበ መሆኑ፤
2. በመ/ቤቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ 4 (አራት) ኮንቴነር ውስጥ ለመ/ቤቱ አገልግሎት መስጠት የማይችል አሮጌ ኮምፒውተር እና፤ ያገለገሎ ኅማዎችና የሚገኙና በተጨማሪም ንብረቶችን የያዘው ኮንቴነር ምቹ ባልሆነ ቦታ ንብረቱም ለብልሽት እየተዳረገ መሆኑ፤

ተገልጾ አስፈላጊው የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ አስተያየት የተሰጠ ቢሆንም እርምጃ ሳይወሰድ ተገኝቷል፡፡

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት
መጋቢት 2015 ዓ.ም